

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **L. B.,** zastoupená Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem Malická 11, Plzeň, proti žalované: **Západočeská univerzita v Plzni,** se sídlem Univerzitní 8, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 2. 2016, č. j. 57 A 83/2014 - 77,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Žalobkyně se žalobou u Krajského soudu v Plzni domáhala zrušení rozhodnutí rektorky žalované ze dne 6. 8. 2014, č. j. ZCU 024861/2014, kterým byla zamítnuta její žádost o přezkoumání rozhodnutí děkanky Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni ze dne 11. 6. 2014, č. j. ZCU/17465/2014/B, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím děkanky bylo žalobkyni ukončeno studium na Fakultě pedagogické Západočeské univerzity v Plzni ve studijním programu Učitelství pro střední školy, studijní obor český jazyk – německý jazyk. Rozhodnutí děkanky vycházelo z toho, že žalobkyně ani ve druhém opravném termínu nesložila státní závěrečnou zkoušku z předmětu *„Německý jazyk s didaktikou“*. Závěry rozhodnutí děkanky byly následně potvrzeny rozhodnutím rektorky.

Krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Odmítl námitku žalobkyně, že se obsah otázek státní závěrečné zkoušky z předmětu německý jazyk nekryl s obsahem výuky v magisterském programu a že se státní závěrečná zkouška nekonala za podmínek stanovených magisterským studijním programem. Námitku proti obsahu otázek posoudil krajský soud jako obecně formulovanou a nevypovídající o tom, zda žalobkyni byly skutečně položeny otázky, na něž objektivně nemohla znát odpovědi. V této souvislosti krajský soud poukázal na to, že žalobkyně v rámci magisterského programu absolvovala *„seminář německé lingvistiky“* a předmět *„lingvistika mluvené němčiny“*, proto by měla znalosti z německé jazykovědy ovládat. Dále uvedl, že zvládnutí učiva probíraného v bakalářském studijním programu je nezbytné pro zvládnutí programu magisterského, a proto nesouhlasil s názorem žalobkyně, že by při státní zkoušce nebylo možné ověřovat znalost učiva probíraného v rámci bakalářského programu, resp. že by při závěrečné státní zkoušce bylo možné ověřovat pouze znalost toho, co bylo *„pedagogy se studenty probíráno“* v rámci magisterského programu. K obecně formulované námitce zvýhodňování studentů – absolventů bakalářského studia německého jazyka krajský soud uvedl, že žalobkyně se mohla cítit subjektivně diskriminovaná oproti studentům, kteří na rozdíl od ní absolvovali studium německého jazyka v bakalářském programu. Bylo však na žalobkyni, která se rozhodla studovat v magisterském studijním programu studijní obor český jazyk – německý jazyk, aniž by v tomto oboru úspěšně absolvovala bakalářský studijní program, aby si osvojila veškeré potřebné znalosti pro úspěšné zvládnutí uvedeného oboru. Vzhledem k obecné formulaci této námitky však krajský soud nemohl posoudit, zda tvrzené zvýhodňování studentů mělo za následek neúspěch žalobkyně u státní závěrečné zkoušky. Jako irelevantní posoudil krajský soud tvrzení žalobkyně, že studijní program byl sestaven výhradně pro studenty, kteří na katedře německého jazyka studovali již v bakalářském studijním programu, a že jí není znám jediný případ studenta, který by se přihlásil v magisterském programu nově na katedru německého jazyka a tento studijní program dokončil. Krajský soud dále konstatoval, že další námitky žalobkyně vznesené proti průběhu státní závěrečné zkoušky, resp. proti jednotlivým členům zkušební komise byly uplatněny po lhůtě pro podání žaloby.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

Proti rozsudku krajského soudu brojila žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížností, ve které uplatnila důvody obsažené v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., namítla tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Stěžovatelka podrobně zrekapitulovala odůvodnění napadeného rozsudku a zopakovala svá tvrzení z předcházejících řízení. Krajskému soudu vytýká, že ve svém rozhodnutí nezohlednil skutečnost, že bakalářský studijní program je zaměřen na přípravu ke studiu v magisterském studijním programu, a pro úspěšnost studia v rámci navazujícího magisterského studia je nezbytné zvládnutí bakalářského studijního programu.

V další kasační námitce stěžovatelka zopakovala žalobní tvrzení, že státní závěrečná zkouška se nekonala za podmínek stanovených studijním programem, neboť okruhy otázek pro státní závěrečnou zkoušku obsahovaly témata, která nebyla předmětem

magisterského studijního programu. U zkoušky z jazykovědy bylo z 26 otázek v magisterském studiu probíráno pouze 6 otázek, zbývající otázky odpovídaly výuce bakalářského studijního programu. Stěžovatelka v této souvislosti odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2009, sp. zn. 9 As 1/2009, ve kterém soud, aniž by přezkoumával hodnocení státní závěrečné zkoušky, zdůraznil právo studenta na to, aby daná zkouška proběhla za podmínek stanovených studijním programem.

Stěžovatelka dále uvedla, že jí ze strany žalované nebyla dána rovná možnost dokončit studia na katedře německého jazyka v magisterském programu jako studentům studujícím na této katedře i v bakalářském studiu. Tuto rovnost by měla zajištěnu, pokud by mohla v navazujícím magisterském studiu studovat pouze obor *„Učitelství pro střední školy – český jazyk“*. To jí v rozporu se zákonem o vysokých školách nebylo umožněno. Stěžovatelka namítla, že nebyly splněny předpoklady pro návaznost magisterského studijního programu v souladu s § 46 zákona o vysokých školách. Zopakovala, že *„student může plnit jen takové požadavky, jež vyplývají pouze ze studijního programu navrženého školou v souladu se zákonem“*, jinak nelze vydat rozhodnutí o ukončení studia.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatovala, že magisterský studijní program, který stěžovatelka studovala, je navazujícím studijním programem ve smyslu § 46 odst. 2 zákona o vysokých školách, bez ohledu na skutečnost, že se aprobací neshodoval s bakalářským studijním programem, který absolvovala stěžovatelka. Zda je magisterský studijní program programem navazujícím, je dáno akreditací a tato skutečnost platí obecně, nikoli ve vztahu k jednotlivému studentovi. Není povinností vysoké školy, resp. fakulty, akreditovat studijní programy vždy tak, aby navazující magisterský studijní program naprosto odpovídal zaměření bakalářského studijního programu vyučovanému na fakultě. Bylo otázkou volby stěžovatelky, zda a v jakém studiu bude pokračovat u žalované, příp. na jiné vysoké škole. Pokud se rozhodla pro studium v navazujícím magisterském studijním programu, kombinace český a německý jazyk, musela počítat s tím, že požadavky na obě aprobace budou odpovídat požadavkům na studenty navazujícího magisterského programu. Nelze připustit, aby se úroveň znalostí nutná pro absolvování určovala individuálně podle toho, jaký předchozí bakalářský studijní program student absolvoval.

Žalovaná v řízení před krajským soudem předložila přehled otázek z okruhu jazykověda vypracovaný katedrou německého jazyka s uvedením, v jakých předmětech byla daná látka probírána. Stěžovatelka v žalobě neuvedla, proč právě otázky jí položené u státní závěrečné zkoušky, neměly být položeny. Jednotlivé otázky v sobě mohly zahrnovat látku bakalářského studijního programu, neboť u studenta magisterského programu se předpokládá, že tuto látku ovládá.

Tvrzení o rozdílném postoji některých pedagogů ke stěžovatelce a ke studentům, kteří absolvovali bakalářský studijní program se zaměřením na německý jazyk, pokládá žalovaná za účelová a nekonkrétní.

Žalovaná proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů uplatněných v kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka namítla, že krajský soud ve svém rozhodnutí nezohlednil závěr, že je „*bakalářský studijní program zaměřen na přípravu ke studiu v magisterském studijním programu a že z dané posloupnosti vyplývá, že je pro úspěšnost studia v rámci navazujícího magisterského studia nezbytné zvládnutí bakalářského studijního programu*“. Tato námitka není důvodná.

Nejvyšší správní soud odkazuje na odůvodnění rozhodnutí krajského soudu, kde na str. 15 soud s odkazem na § 46 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále jen „*zákon o vysokých školách*“) podrobně popsal a srovnal zaměření a náplň studia v bakalářském a magisterském studijním programu, vysvětlil vzájemnou návaznost těchto forem studia a účel členění studijních programů na bakalářský a magisterský. Uvedené závěry pak krajský soud vztáhl na konkrétní skutkové okolnosti projednávané věci a Nejvyšší správní soud se s jeho argumentací ztotožňuje.

Magisterský studijní program „*Učitelství pro střední školy s aprobací český jazyk – německý jazyk*“, který studovala stěžovatelka, byl akreditován jako navazující studijní program ve smyslu § 46 odst. 2 věta první zákona o vysokých školách. Žalovaná nestanovila další podmínky přijetí ke studiu tohoto magisterského programu ve smyslu § 49 zákona o vysokých školách (jako například podmínku příbuznosti studijních oborů), proto se do magisterského programu mohl přihlásit absolvent jakéhokoliv bakalářského programu; za této situace lze předpokládat, že absolventi totožných bakalářských studií budou mít při magisterském studiu situaci výrazně jednodušší, a že studium bude obtížnější pro studenty bez předchozích základů. Stěžovatelka, která absolvovala „jednooborový“ bakalářský obor „*Učitelství českého jazyka pro střední školy*“, proto přirozeně začínala studium magisterského programu s určitou nevýhodou, neboť neabsolvovala bakalářský studijní program německého jazyka. Jak ale správně poznamenal krajský soud, bylo pouze a jen na ní, aby tento handicap smazala a osvojila si znalosti potřebné pro zvládnutí studia ve zvoleném magisterském programu.

Stěžovatelka se mýlí, jestliže tvrdí, že „*nebyly splněny podmínky pro návaznost magisterského studijního programu*“. Jedná se z její strany o nepochopení pojmu „*návaznosti*“ magisterského programu, který neznamená povinnost vysoké školy, resp. žalované, zajistit studentovi bakalářského programu možnost „*navázat*“ a pokračovat ve studiu zvoleného oboru formou magisterského studia. Návaznost je třeba chápat především ve vztahu k posloupnosti jednotlivých studijních programů, kdy k navazujícímu magisterskému studiu se mohou hlásit jen studenti, kteří úspěšně absolvovali bakalářské studium. Od magisterského programu navazujícího na bakalářský se liší magisterský studijní program, který s ohledem na jeho charakter (typicky např. „*Všeobecné lékařství*“), nenavazuje na bakalářský studijní program a liší se také jeho doba studia (nejméně čtyři a nejvýš šest roků). Skutečnost, že magisterský program navazuje na program bakalářský, je určena

akreditací a je zásadně věcí samosprávného rozhodnutí vysoké školy, u jakých studijních programů o akreditaci požádá. Nelze proto přisvědčit stěžovatelce, že jí v rozporu se zákonem nebylo umožněno studovat v navazujícím magisterském programu obor stejného zaměření, který studovala v programu bakalářském, neboť zákon takovou povinnost vysokým školám neukládá.

Shodně s krajským soudem posoudil Nejvyšší správní soud jako nedůvodnou rovněž námitku stěžovatelky, že se někteří pedagogové dopouštěli porušení etického kodexu akademického pracovníka tím, že znevýhodňovali studenty, kteří u nich neabsolvovali jednooborový studijní program bakalářského studia v oboru německý jazyk. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, který uzavřel, že stěžovatelka neuvedla, k jakému zvýhodňování konkrétně mělo docházet a v čem spočívalo tvrzené porušení etického kodexu. V tom, že někteří studenti na rozdíl od stěžovatelky studovali německý jazyk formou bakalářského studia a měli v tomto směru lepší startovací pozici, nelze spatřovat nepřípustné zvýhodnění. Jestliže stěžovatelka neuvedla konkrétně, v čem spočíval *„jiný postoj“*, resp. *„nerovný přístup“* pedagogů, a navíc sama připouští, že uvedená tvrzení je nemožné prokázat, pak musí Nejvyšší správní soud přisvědčit krajskému soudu, že ani nelze ověřit, zda stěžovatelkou tvrzené zvýhodňování mělo za následek její neúspěch u státní závěrečné zkoušky.

Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatelky, že státní závěrečná zkouška neprobíhala podle podmínek studijního programu, neboť se obsah otázek nekryl s obsahem výuky magisterského studijního programu. Stěžovatelka nijak nepolemizuje s odůvodněním krajského soudu, pouze zopakovala žalobní námitku a konstatovala, jak se s ní krajský soud vypořádal. S ohledem na to Nejvyšší správní soud uvádí, že souhlasí s odůvodněním krajského soudu (viz str. 16 druhý odstavec rozsudku krajského soudu). Krajský soud s odkazem na index stěžovatelky konstatoval, že absolvovala výuku německé jazykovědy, a dodal, že úspěšného zvládnutí studia v magisterském studijním oboru je kromě účasti na přednáškách a seminářích nutné i samostudium. Rovněž poukázal na to, že stěžovatelka ani netvrdila, které konkrétní otázky jí neměly být z namítaného důvodu položeny. S uvedenými závěry se zdejší soud ztotožňuje a nemá k nim co dodat.

Nejvyšší správní soud shledal napadený rozsudek krajského soudu přezkoumatelný a řádně odůvodněný. Soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami, které stěžovatelka uplatnila, a rovněž vyložil, na základě jakých úvah dospěl k názoru, na základě kterého žalobě nelze vyhovět. Nejvyšší správní soud neshledal v jeho rozhodnutí ani žádné vady, k nimž by musel přihlížet z úřední povinnosti.

Nevyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti jí proto nenáleží. Žalované, která byla ve věci úspěšná, žádné náklady přesahující její běžnou správní činnost nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. února 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu